

קלמ א מיי פ"ח מהל'
שבעות הלכה ח:
קמ ב ג מיי שם הלכה
ט:
קמא ד ה ז מיי שם
הלכה י והל"י יא:
קמב ח מיי שם פ"י
הלכה י:
קמג ט מיי פ"ג מהל'
גזילה הלכה יד סמג
עשין עג טו"ש"ע ח"מ ס'
לכז סעף א ירב אלפס
לאן ובי"מ פ"א דף סג.
ובפ"ג דף עט.י:
קמדי י מיי פ"ג מהל'
טוען וטוען הלכה
ב סמג עשין אה טו"ש"ע
ח"מ ס' כז סעף ב:
קמה כ ל מ טו"ש"ע שם
סעף ד עין כ"ב"י:

ושמואל אמר לחיוב. תימה היכי מ"ל לחיוב דאס כן הו"א
בתיבתא זו ואין ז"ל זו: **מאי** לאו עונש דממון.
תימה בממון מה שייך לומר לא ענש אלא א"כ הוהיר דנשלמה
צנוגש שצוה דהיינו קרבן שייך דכפסח ומילה ליתא קרבן משום
דלית צהו לאו אע"ג דליכא כרת:
כאן שהורה באן שבאו עדים.
ואלטריך שמי אזהרות משום
דעונשן אין שוין דזהוהי שייך חומש
ואסם וצעדים לא שייך אלא חיוב
עונשין ומיהו תימה אמאי קאמר
בתיבתא מוכחש עונש שמענו וצסיפא
אומר מונשצט על שקר דכיון ללא
מייירי אלא לאחר שצוה מרזייהו
ה"ל למימר מונשצט על שקר:
אחד שבועת העדות ואחד שבועת
הפקדון. וא"ת אמאי לא תשיב
שצוה מלוה וי"ל משום דשצוה
צמלוה לא כתיב אלא מפקדון אמאי:
איתיביה

נשבע עליו מהו מי אמרינן כיון דאי מייגנב
בעי שלומי ליה ממונא קא כפר ליה או
דלמא השתא מיהת הא מנח ועפרא
בעלמא הוא ולא כפר ליה ממונא מילתא
דאיבעיא ליה לרבא פשיטא ליה לרבא
דאמר רבה אשורי גנבת והוא אומר לא
גנבתי מה מיבן אצלך שומר חנם אני עליו
חייב שהרי פטר עצמו מגניבה ואבירה
ישומר שכר אני עליו חייב שהרי פטר עצמו
משבורה ומתה ישואל אני עליו חייב שהרי
פטר עצמו ממתה מחמת מלאכה אלמא
אע"ג דהא קאים כיון דאי מייגניב ממונא קא
כפר השתא נמי ממונא קא כפר הכא נמי
דאף על גב דעפרא בעלמא הוא כיון דאי מייגניב בעי שלומי ליה ממונא
מעליא השתא נמי ממונא קא כפר ליה יתיב ^(א) רבא וקאמר להא שמעתא
איתיביה רב עמרם לרבא וכחש בה פרט למודה בעיקר כיצד שורי גנבת
והוא אומר לא גנבתי מה מיבן אצלך אתה מכרתו לי אתה נתתו לי במתנה
אבך מכרו לי אבך נתנו לי במתנה אחר פרתו רין מאליו בא אצלי תועה
בדרך מצאתיו שומר חנם אני עליו שומר שכר אני עליו שואל אני עליו
ונשבע והודה יכול יהא חייב תלמוד לומר וכחש בה פרט למודה בעיקר
א"ל תדורא כי תניא ההיא דקאמר ליה הילך כי קאמינא דקיימא באגם
אתה מכרתו לי מאי מודה בעיקר איכא לא צריכא דא"ל לא נתתי לך דמי
שקיל תורך וזיל אתה נתתו לי אבך נתנו לי מאי מודה בעיקר איכא דאמר
ליה על מנת דעבידנא לך גייה דנפשא ולא עבדי לך שקיל תורך וזיל תועה
בדרך מצאתיו לימא איבעי לך לאהדוריה לי אמר אבוח דשמואל ובאומר
שבועה אבירה מצאתי ולא הייתי יודע שהיא שלך שאחזירנה לך תניא אמר
בן עזאי ג' שבועות הן הכיר בה ולא במוצאה במוצאה ולא בה לא בה ולא
במוצאה לא בה ולא במוצאה קושטא אשתבע אימא בה ובמוצאה למאי
הלכתא רב אמר רבי חנינא לפטור ושמואל אמר לחיוב ובפלוגתא דהני
תנאי דתניא ^(ב) המושביע עד אחד פטור ורבי אלעזר בר' שמעון מחייב במאי
קא מיפלגי מר סבר ^(ג) דבר הגורם לממון כממון דמי ומר סבר לאו כממון
דמי אמר רב ששת ^(ד) הכופר בפקדון נעשה עליו גולן ורבי
באונסין ותנא תונא וכחש בה למודנו עונש אוהרה מגין תלמוד לומר
^(ה) לא תכחשו מאי לאו לעונש ממון לא לעונש שבועה הא מדקתני סיפא
^(ו) ואישתבע מכלל דרישא דלא אישתבע דקתני סיפא ונשבע על שקר
למודנו עונש אוהרה מגין ת"ל לא תשקרו ומדסיפא דאישתבע רישא
דלא אישתבע אמרי אודי ואודי דאישתבע כאן שהורה כאן שבאו עדים אתו
עדים חייב באונסין אודויי אודי חייב בקרן וחומש ואשם: מתיב רמי בר
חמא ^(ז) ושכנגדו חשוד על השבועה כיצד אחד שבועת העדות ואחד שבועת
הפקדון ואפילו שבועת שוא ואם איתא בכפירה הוא דאיפסיל ליה אמרי להבא
במאי עסקינן דקאי באגם דלאו כפירה הוא דסבר אשתמיטנא ליה אדאזילנא
ומייתניא ליה תדע ^(ח) דאמר רב אידי בר אבין ^(ט) הכופר במלוה כשר לעדות
בפקדון

נשבע ומכאן ואילך אין לו דין דשומר חנם אלא חייב בצאונסים אם יאנס: **וכחש** זה למדנו לעונש. דכתיב בתריה והשיב את הגזילה אלמלא
קמה ליה בנשותיה משעת וכחש עד דעצדי השצה וזהו עונשה: ה"ג מאי לאו עונש כפירה. כלומר עונש דמאי לאו דליעניש אכפירה
אף על גב דלא אשתבע: לא עונש שצוה. האי עונש דענשה קרא להמחייב בצאונסין משום שצוה שקר היא אבל אי לא אשתבע
לא: **ונשבע על שקר למדנו לעונש.** דכתיב בתריה חומש ואשם: פ"ל לא תשקרו. דהיינו אזהרת שצוה שקר דמסין ליה לא תשבעו
צמתי לשקר ומלא תשקרו נפקא לן דבשצוה כפירת ממון משמע דכתיב איש צעמיתו כמו וכחש צעמיתו בפקדון: **לאן שהודה.**
צסיפא כשהודה שיש חומש ואשם: **ושכנגדו חשוד.** במסכת שבוועת (דף מד:) גבי ואלו נשבעין ונטליין דזה אחד מהן מי שהיה לו חצירו חייב
שצוה והוא חשוד על השצוה שנמלא שקרן בשצוהו שכנגדו נשבע ונטול: אחד. שנחמד על שצוה העדות: **ואחד.** ^(י) שנשבע
על שצוה הפקדון שראינוהו שנשבע לשקר ואפילו לא נחמד אלא לשצוה שוא שאין זה כפירת ממון ורע לשמים הוא ולא רע
לצדיות נפסל לשבועת ממון: **ואם איתא.** לרזב ששת דמשעת כפירתו נעשה גולן למה לי למתנייה גבי הנך דמשמע דלא חפסיל
עד שעת שצוה כי הנך הא משעת כפירה חפסיל ליה משום דהוי גולן: דקאי ב**אגם.** וכי אמר רב ששת כגון דלמרי סקדי דכי
כפר ליה צדיה נקט ליה ^(יא) (מדע) דהיכא דליכא למימר לאשתמוטי איכיון עד דמיימי ליה לא מפסיל בלא שצוה: **דאמר רב**
אידי הכופר צמלוה. ולא נשבע וצאו עדים כשר לעדות דמלוה להוצאה ניתנה ואינה עכשו צידו ורואה לדחותו עד שתשיג ידו:
בפקדון

(א) שצוה לב, (ב) נעיל
על: למ: פסמי: ושי"ג,
(ג) שצוה מד: (ד) שצוה
מ: צי"מ ד: ה: ושי"ג,
(ה) ס"א תרדא משועמס
ןוק פ"י רש"י צי"מ כ: וע'
פרש"י כריות יח: ונומס
הה: (ו) ז"ל אמר ד"ה
הכיר, (ז) ס"א כ"ש זה
ובמולאה, (ח) ס"א, ט ז"ל
שנחמד, (י) רש"ל מוחק זה,

תורה אור השלם

1. או מקצא אבדה וקבש
בה ונשבע על שקר על
אות מבל אשר יעשה
האדם לקטא בהדה:
ויקרא ה כב
2. לא תגנבו ולא
תקבשו ולא תשקרו איש
בעמיתו: ויקרא יט א

הגהות הב"ח

(א) בני ימינו רבה וקאמר
וכי רב עמרם לרבא:
(ב) שם מדקמי סיפא
דאישתבע:

רבינו חננאל

אמר רב ששת הכופר
בפקדון נעשה עליו גולן
וחייב באונסין. ופר"ח
ומסתברא דהא דאמר רב
ששת הכופר בפקדון
פסול, היכא דאיכא סהרי
דהיה איתיה לפקדון
בידה או בביתיה וכפר
ביה. והכי מוקמי לה
בפרק קמא דבבא מציעא
דההיא שעתא הוה איתיה
לפקדון בביתיה דהוה ידע
ליה אי נמי הוה נקיט לה
בידה.